

Chính sách & cuộc sống

Trung tâm Hành động vì sự phát triển cộng đồng – Ấn phẩm phát hành nội bộ mỗi tháng 1 số

**CHÚC
MỪNG
NĂM
MỚI**

2019

XUÂN KỶ HỢI

TRONG SỐ NÀY:

Thư chúc tết

Trang **2**

Tin hoạt động

Trang **3 - 5**

Phân tích – Bình luận

Trang **6 - 7**

Văn bản pháp luật

Trang **8**

Câu chuyện pháp luật

Trang **9**

Tư vấn pháp luật

Trang **10**

Sự kiện nổi bật 2018

Trang **11**

Chào xuân

Trang **12 - 15**

2019

Thư Chúc tết

Thân gửi quý đối tác, nhà tài trợ và bạn bè,

Năm Đinh Dậu sắp đi qua, chào đón năm Kỷ Hợi đầy mới mẻ và nhiều thách thức sắp đến, Trung tâm ACDC xin gửi lời chúc sức khỏe và lời cảm ơn chân thành nhất tới quý đối tác, các nhà tài trợ và bạn bè, những người luôn đồng hành và ủng hộ chúng tôi trong suốt thời gian qua.

Năm vừa qua, Trung tâm ACDC luôn tự hào vì những đóng góp không mệt mỏi giúp nâng cao nhận thức của xã hội, bao gồm bản thân người khuyết tật và gia đình, các cơ quan lập và thực thi chính sách, doanh nghiệp, các cơ quan truyền thông và cộng đồng về quyền của người khuyết tật cũng như xóa bỏ rào cản và thúc đẩy khả năng vô tận của con người. Chúng tôi cũng đã và đang cố gắng xây dựng, phát triển mạng lưới của người khuyết tật trên toàn quốc, đưa tiếng nói của người khuyết tật đến gần hơn với các nhà làm luật, chính sách và cộng đồng.

Với sứ mệnh "Chia sẻ niềm tin, nâng cao vị thế", Trung tâm ACDC tin tưởng trong năm mới sẽ vẫn là tổ chức uy tín, trách nhiệm, tiên phong trong việc tạo dựng môi trường sống tốt hơn cho người khuyết tật Việt Nam. Chúng tôi cũng tin tưởng rằng, mỗi hành động thúc đẩy phát triển phong trào người khuyết tật của các bạn cũng sẽ là động lực để chúng tôi phấn đấu hơn nữa cho mục tiêu chung.

Năm mới đang đến gần, Trung tâm ACDC xin gửi lời tri ân sâu sắc đến các đối tác, các nhà tài trợ và bạn bè. Chúc các bạn và gia đình một năm mới Kỷ Hợi thành công, bình an và hạnh phúc!

Trân trọng cảm ơn./.

Giám đốc Trung tâm ACDC

Nguyễn Thị Lan Anh

VĨNH LONG: TẬP HUẤN LUẬT NGƯỜI KHUYẾT TẬT VÀ CÔNG ƯỚC QUỐC TẾ VỀ QUYỀN CỦA NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Gác lại công việc bận rộn của những ngày cuối năm 2018, 22 người khuyết tật đến từ thành phố Vĩnh Long vẫn tích cực tham gia hai ngày tập huấn từ 22-23/12 về Công ước quốc tế của Liên hợp quốc về quyền của người khuyết tật (CRPD) và Luật người khuyết tật Việt Nam. Giảng viên chính trong lớp tập huấn là bà Huỳnh Thúy Niềm, Phó chủ tịch Hội người

khuyết tật thành phố Cần Thơ, một trong số những giảng viên nguồn do Trung tâm ACDC đào tạo từ năm 2017.

Mục đích tập huấn nhằm cung cấp các kiến thức về CRPD và Luật người khuyết tật như khái niệm về người khuyết tật, quyền người khuyết tật và các nghĩa vụ tương ứng, bảo trợ xã hội... Chia sẻ về những dự định sau khi kết thúc lớp tập huấn, các học viên đều mong muốn được tham gia thêm nhiều lớp tập huấn khác về quyền của

người khuyết tật. Các học viên cùng cam kết sẽ áp dụng những kiến thức đã học vào cuộc sống, đồng thời, sẽ chia sẻ lại với các hội viên trong CLB để cùng hiểu và đảm bảo việc thực thi quyền của người khuyết tật tại địa phương.

Khóa tập huấn nằm trong khuôn khổ dự án "Giám sát và đánh giá việc thực hiện Công ước quốc tế về quyền của người khuyết tật" do Trung tâm ACDC phối hợp với Hội người khuyết tật, Bảo trợ trẻ mồ côi và Bệnh nhân nghèo tỉnh Vĩnh Long thực hiện dưới sự tài trợ của tổ chức CBM.

Hồng Nhung

SỰ KIỆN TĂNG CƯỜNG HÒA NHẬP KHUYẾT TẬT

Đây là sự kiện truyền thông do Trung tâm ACDC phối hợp cùng Ban quản lý dự án tỉnh Cao Bằng, Bắc Kạn tổ chức vào ngày 5-6/1/2019 tại Trà Lĩnh (Cao Bằng) và Na Rì (Bắc Kạn). Sự kiện đã huy động hơn 200 người tham gia đến từ các Sở, ngành tại huyện, các giáo viên và học sinh (khuyết tật và không khuyết tật) của 06 trường tiểu học, trung học có trẻ khuyết tật và đông đảo phụ huynh, người khuyết tật thuộc nhóm tự lực trên địa bàn.

Sự kiện đã góp phần nâng cao nhận thức của cộng đồng về quyền tham gia một cách bình đẳng, trọn vẹn và được tôn trọng của trẻ khuyết tật; đồng thời thúc đẩy sự hòa nhập của người khuyết tật trong các hoạt động xã hội. Sự kiện cũng đã giúp các em hiểu và biết nhiều hơn về vai trò, trách nhiệm của mình, được vui chơi và thử sức ở nhiều trò chơi, hoạt động thú vị.

Tham gia sự kiện, các em học sinh được trải nghiệm nhiều hoạt động vui vẻ như trả lời câu hỏi, trò chơi ném bóng vào rổ, thi vẽ tranh tập thể... Mỗi hoạt động đều thúc đẩy sự gắn kết, tương tác, hỗ trợ nhau giữa trẻ khuyết tật và không khuyết tật cùng các phụ huynh, giáo viên với nhau.

Sự kiện nằm trong khuôn khổ dự án "Tăng cường sự hòa nhập cộng đồng cho người khuyết tật "Chúng tôi có thể!" do Trung tâm ACDC thực hiện dưới sự tài trợ của ChildFund Việt Nam.

Minh Trần

BẠO LỰC TÌNH DỤC

Nằm trong khuôn khổ dự án “Nâng cao năng lực cho Phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật tại Việt Nam” do UNDEF tài trợ, Trung tâm ACDC phối hợp cùng Trung tâm Y tế huyện Ba Vì, Hà Nội tổ chức Tập huấn kỹ năng hỗ trợ nạn nhân bị bạo lực tình dục vào hai ngày 05 – 06/01/2019. Chương trình diễn ra nhằm trang bị cho các cán bộ y tế huyện Ba Vì những kiến thức, kỹ năng và phương pháp hỗ trợ phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật là nạn nhân của bạo lực tình dục.

Trong công tác hỗ trợ ban đầu cho nạn nhân bị bạo lực tình dục, đặc biệt là với đối tượng phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật, y tế đóng một vai trò vô cùng quan trọng. Vì vậy, các cán bộ y tế tại các cơ sở cần phải được trang bị những kiến thức và kỹ năng cần thiết. Khóa tập huấn lần này có sự tham gia của 35 cán bộ là các bác sĩ, trạm trưởng đang công tác tại bệnh viện đa khoa và trạm y tế trên địa bàn huyện Ba Vì. Các cán bộ được cung cấp kiến thức chung về khuyết tật hòa nhập, bạo lực trên cơ sở giới, các kỹ năng làm việc với người khuyết tật. Đồng thời, khóa tập huấn cũng đánh giá việc chấp hành các quy định của pháp luật về đảm bảo an toàn cho nạn nhân bị bạo lực tình dục.

Trên cơ sở nâng cao nhận thức và năng lực cho các bên cung cấp dịch vụ trong việc giải quyết các vấn đề có liên quan đến người khuyết tật, khóa tập huấn được kỳ vọng sẽ đem lại những đóng góp tích cực trong xây dựng quy trình hỗ trợ nạn nhân là phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật bị bạo lực tình dục, hướng tới xây dựng một xã hội an toàn, bình đẳng và hòa nhập. Đây cũng chính là một trong những mục tiêu phát triển bền vững của Chương trình nghị sự 2030 mà Việt Nam đang thực hiện.

Cũng trong tháng 01/2019, dự án “Nâng cao năng lực cho Phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật tại Việt Nam” đã tổ chức họp mạng lưới hỗ trợ phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật tại Đà Nẵng. Tại cuộc họp, các bên đã cùng nhau trao đổi và thống nhất cách thức phối hợp trong việc hỗ trợ phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật trong thời gian tới trên địa bàn.

Cẩm Tú

Điều tra quốc gia về người khuyết tật 2016 Mong chờ từ nhiều phía

Việt Nam phê chuẩn Công ước LHQ về quyền của người khuyết tật từ tháng 2 năm 2015. Thực hiện theo điều 31 của Công ước, ngày 11/01/2019, lần đầu tiên Việt Nam công bố số liệu điều tra quốc gia về người khuyết tật. Cuộc điều tra đầu tiên của Việt Nam được thực hiện theo diện rộng, quy mô lớn, phức tạp, sử dụng bộ công cụ đo lường chuẩn mực quốc tế về khuyết tật. Mục tiêu của cuộc điều tra này nhằm đánh giá tình trạng khuyết tật của dân số và các điều kiện sống liên quan phục vụ việc lập kế hoạch, chính sách về người khuyết tật dựa trên bằng chứng, giám sát, đánh giá việc thực thi chính sách, pháp luật về người khuyết tật tại Việt Nam cũng như các cam kết quốc tế của Chính phủ Việt Nam. Cuộc điều tra quốc gia này đóng góp vai trò không nhỏ trong việc bảo vệ, thúc đẩy quyền lợi của người khuyết tật, từ đó đảm bảo các chính sách mà người khuyết tật và gia đình của họ được hưởng. Số liệu thống kê này cũng phản ánh được phần nào đời sống của người khuyết tật và là hướng gợi mở cho việc điều chỉnh chính sách hợp lý trong lĩnh vực an sinh xã hội cho người khuyết tật Việt Nam. Trong bài viết này, chúng tôi chỉ đề cập đến 3 vấn đề nổi bật liên quan chặt chẽ đến người khuyết tật được thể hiện trong điều tra quốc gia.

Thông tin về giáo dục dành cho người khuyết tật:

Báo cáo điều tra quốc gia chỉ rõ trong 100 trường học mới chỉ có 3 trường đảm bảo đầy đủ cơ sở vật chất phù hợp với trẻ khuyết tật gồm có thiết kế phù hợp, đường dốc, nhà vệ sinh. Trong đó có 8 trường có lối đi dành riêng cho người khuyết tật và 10 trường có công trình vệ sinh tiếp cận. Vậy các ngôi trường đó nếu có trẻ khuyết tật nhìn, trẻ khuyết tật nghe nói có trang thiết bị hay đảm bảo phiên dịch ngôn ngữ ký hiệu cho trẻ học tập hay không? Con số này chúng ta cũng vẫn chưa tìm thấy trong báo cáo điều tra quốc gia.

Số liệu trên cũng cho thấy rõ cơ hội tiếp cận giáo dục đối với người khuyết tật thấp hơn nhiều so với người không khuyết tật. Nguyên nhân có thể bắt nguồn từ 2 phía: Cung – hệ thống giáo dục không đầy đủ tạo ra rào cản đối với học sinh (VD: phương pháp giảng dạy không đáp ứng được nhu cầu và khả năng của người khuyết tật; thiếu giáo viên có đủ trình độ và sự phân biệt đối xử từ cộng đồng...); Cầu – Ngay cả khi người khuyết tật có đủ điều kiện tham gia học tập nhưng hệ

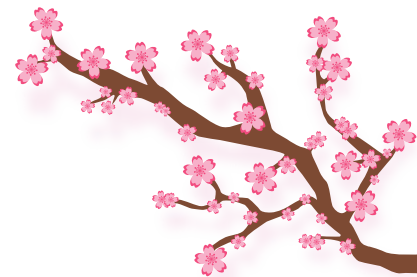
thống giáo dục không đáp ứng được yêu cầu cơ bản thì cơ hội học tập của người khuyết tật sẽ giảm đi đáng kể. Cùng cố và nâng cao vị thế của phương pháp giáo dục hòa nhập: không đơn thuần là áp dụng phương pháp này vào trong nhà trường chỉ mang tính “hình thức” (đồng ý tiếp nhận người khuyết tật vào học với người không khuyết tật) mà phải lấy người khuyết tật làm trung tâm, thực sự đảm bảo việc người khuyết tật có thể tự tin thoải mái học tập. Việc người khuyết tật học chung với người không khuyết tật đã có những kết quả tích cực, nhưng cần phải xem xét đến yếu tố bình đẳng và tạo điều kiện tối đa để người khuyết tật thực sự được hòa nhập tại cơ sở giáo dục. Tiêu chuẩn về tiếp cận đối với các cơ sở giáo dục: Tiếp cận vật lý: lối đi, nhà vệ sinh chưa phù hợp (theo điều tra chỉ có gần 3% trường hợp có thiết kế phù hợp,...) Không chỉ thiếu cơ sở vật chất, hầu hết các giáo viên chưa được đào tạo về giáo dục hòa nhập ở mọi cấp học trên cả nước¹.

Khuyết tật thường gắn liền với học vấn thấp. Tuy nhiên, các

7,09% dân số Việt Nam là người khuyết tật (6.225.519 người là người khuyết tật).

Cứ 5 hộ gia đình thì 1 hộ có người khuyết tật. Đa phần người khuyết tật sống ở nông thôn.

Ths.Nguyễn Thị Lan Anh

mô hình hồi quy logistic thể hiện trong điều tra quốc gia cho thấy cách nhìn nhận về khiếm khuyết gắn với học vấn thấp cũng không hoàn toàn đúng cho Việt Nam.

Thông tin về y tế dành cho người khuyết tật:

Số liệu thống kê trong mảng y tế đã bám sát với thực tiễn khi đã được xem xét và “xoay vần” ở các khía cạnh khác nhau: chăm sóc sức khỏe ban đầu (bao gồm cả tình trạng về trạm y tế); khám bệnh, chữa bệnh (trong đó bao gồm nội dung về chất lượng cung cấp các dịch vụ về y tế và phục hồi chức năng); bảo hiểm y tế; tiêu chuẩn tiếp cận.

Chăm sóc sức khỏe ban đầu: Chăm sóc sức khỏe ban đầu với người khuyết tật ở Việt Nam hiện nay được giao cho các trạm y tế tại địa phương. Điều này phần nào nâng cao vị thế và vai trò của Trạm y tế (cơ sở chăm sóc gần và thuận tiện với nơi ở của người khuyết tật, đặc biệt là vùng núi) và giảm bớt “gánh nặng” cho các cơ sở y tế lớn. Qua cuộc điều tra nhận thấy rằng ở Trạm y tế có một số ưu điểm: tỷ lệ Trạm y tế có chương trình thực hiện phổ biến, giáo dục kiến thức về chăm sóc sức khỏe và có hồ sơ theo dõi tình trạng sức khỏe của người khuyết tật khá cao (80-90%)² song còn tồn tại hạn chế: thiếu các công trình tiếp cận với người khuyết tật (đường dốc, nhà vệ sinh...), tỉ lệ cán bộ/nhân viên y tế được đào tạo các kiến thức cơ bản về người khuyết tật còn thấp³.

Khám bệnh, chữa bệnh: Sử dụng phạm vi mẫu và phương pháp điều tra có tính chính xác cao, qua đó thể hiện được nhu cầu sử dụng các dịch vụ y tế của người khuyết tật, trên cơ sở phân loại theo nhóm người khuyết tật và người không khuyết tật, khu vực đang sinh sống và điều kiện sống. Kết quả sau thống kê: Điều đáng mừng là không có bằng chứng nào cho thấy nghèo là yếu tố cản trở người khuyết tật đi khám bệnh. Tỷ lệ người khuyết tật đi khám bệnh không tăng theo mức sống như nhóm người không khuyết tật, có thể vì do nhóm người khuyết tật có khả năng tiếp cận với bảo hiểm y tế (BHYT) tốt hơn. Tuy nhiên, cần nói thêm rằng nhóm này chủ yếu sẽ tập trung ở nhóm người khuyết tật nặng trở lên. Ngoài ra chúng ta cũng có thể thấy các dịch vụ về phục hồi chức năng (PHCN) cho người khuyết tật chưa thực sự phổ biến, bằng chứng: 2,3% người khuyết tật tiếp cận được dịch vụ PHCN.

Bảo hiểm y tế: Con số ấn tượng khi hơn 90% người khuyết tật có BHYT miễn phí, tỷ lệ này còn cao hơn so với người không khuyết tật (hơn 80%). Điều này cho thấy BHYT hiện nay dường như tương đối phổ cập đối với mọi đối tượng trong xã hội. Việc số lượng người khuyết tật có BHYT có thể do được hưởng những chính sách ưu đãi của nhà nước, cụ thể: được cấp thẻ BHYT miễn phí cho người khuyết tật nặng và người khuyết tật đặc biệt nặng, người hưởng chính sách có công với cách mạng, trẻ em hưởng chính sách BHYT miễn phí dưới 6 tuổi.... Nhưng con số này cũng không khẳng định 90% người khuyết tật có BHYT miễn phí là tất cả người khuyết tật tại Việt Nam vì theo quy định hiện hành người khuyết tật nhẹ không được cấp thẻ BHYT miễn phí.

Tiêu chuẩn tiếp cận y tế: Còn nhiều rào cản làm hạn chế khả năng tiếp cận đối với người khuyết tật: Cơ sở hạ tầng, thiết bị y tế, nhân viên y tế: không có người phiên dịch ngôn ngữ ký hiệu, không có tài liệu chữ nổi cho người mù và đặc biệt là thiếu kỹ năng giao tiếp với người bệnh gặp khó khăn trong

31,74% người khuyết tật đang có việc làm < **82,38%** người không khuyết tật đang có việc làm.
3/100 trường học có thiết kế phù hợp, **8/100** trường học có lối đi dành cho người khuyết tật và **10/100** trường có công trình vệ sinh tiếp cận.
17,8% người khuyết tật sống trong hộ nghèo đa chiều
4/10 người khuyết tật được nhận trợ cấp hàng tháng;
6/10 trạm y tế có chương trình phục hồi chức năng nhưng chỉ có **2,3%** người khuyết tật tiếp cận được dịch vụ phục hồi chức năng.
50% người khuyết tật được sống trong nhà kiên cố.

nhận thức và làm chủ hành vi.

Y tế là lĩnh vực được quan tâm hàng đầu, tuy nhiên còn tồn tại nhiều vấn đề hạn chế được thể hiện thông qua các số liệu thống kê từ cuộc tổng điều tra.

Thông tin về việc làm dành cho người khuyết tật:

Người khuyết tật ít có cơ hội việc làm hơn so với người không khuyết tật, số liệu thống kê đã chỉ ra rằng tỷ lệ người khuyết tật từ đủ 15 tuổi trở lên có việc làm là hơn 31% trong đó đối với người không khuyết tật là hơn 82% (gấp 2,5 lần), một sự chênh lệch quá lớn. Ở đây, giáo dục có tương quan chặt chẽ với chênh lệch về tỉ lệ tham gia lực lượng lao động giữa nhóm người khuyết tật và người không khuyết tật, trong đó người khuyết tật chưa tốt nghiệp tiểu học tìm kiếm được việc làm có tỷ lệ thấp nhất (20,78% ở người khuyết tật so với 80,93% ở người không khuyết tật).

Qua cuộc điều tra còn rút ra thêm rằng, dạng khuyết tật, mức độ khuyết tật (tỷ lệ người khuyết tật nhìn và người khuyết tật không thể tự chăm sóc được bản thân có việc làm rất thấp) và điều kiện sinh sống (VD:vùng đồi núi điều kiện đi lại khó khăn, đã ảnh hưởng lớn tới cơ hội có việc làm của người khuyết tật vận động thân dưới,...) cũng là một yếu tố ảnh hưởng tới cơ hội có việc làm của người khuyết tật.

Khuyết tật có thể dẫn đến thất nghiệp nếu nó tạo ra những rào cản trong tìm kiếm việc làm. Thất nghiệp là trạng thái người người không có việc làm nhưng đang tìm và sẵn sàng làm việc. Người ta cũng có thể quyết định không tìm việc làm nữa và trong trường hợp đó họ bị coi là không hoạt động kinh tế. Trong điều tra này cũng đưa ra con số bị khuyết tật khiến nguy cơ bị thất nghiệp nhiều hơn hai lần so với người có việc làm, và không hoạt động kinh tế thì hơn 6 lần. Điều này thể hiện một mối liên hệ trái chiều giữa việc làm và khuyết tật.

Cuộc điều tra quốc gia đã được thực hiện sau rất nhiều cố gắng, nỗ lực và cam kết của Tổng cục Thống kê với Chính phủ, quốc tế và với các tổ chức của và vì người khuyết tật tại Việt Nam. Kết quả của điều tra quốc gia này cũng là tạo hướng mở cho các tổ chức của và vì người khuyết tật tìm ra được con đường đi đúng hướng cho sự hòa nhập thực sự bình đẳng vào cộng đồng trong mọi mặt đời sống kinh tế xã hội từ giáo dục đào tạo, việc làm, y tế... Điều tra cũng làm chúng ta, những người hoạch định chính sách, các tổ chức đang làm vì và của người khuyết tật bản khoăn và cần tiếp tục tìm hiểu và dần dần gỡ bỏ rào cản hữu hình và vô hình đang dựng lên với người khuyết tật.

- 1.Trang 165 của báo cáo
- 2.Trang số 18 của Báo cáo (đoạn 90,6% Trạm y tế thực hiện giáo dục, phổ biến kiến thức về chăm sóc sức khỏe cho người khuyết tật và 88,3% trạm y tế có tài liệu theo dõi người khuyết tật)
- 3.Trang số 18 của Báo cáo (đoạn Chỉ 16,9% trạm y tế được thiết kế phù hợp với tiêu chuẩn tiếp cận cho người khuyết tật.

Luật Bảo vệ bí mật nhà nước số 29/2018/QH 14

Luật này gồm 05 chương, 28 điều, quy định về bí mật nhà nước (BMNN), hoạt động bảo vệ BMNN và trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan. Theo đó, BMNN là thông tin có nội dung quan trọng do người đứng đầu cơ quan, tổ chức có thẩm quyền xác định căn cứ vào quy định của Luật này, chưa công khai, nếu bị lộ, bị mất có thể gây nguy hại đến lợi ích quốc gia, dân tộc. Hình thức chứa BMNN bao gồm tài liệu, vật, địa điểm, lời nói, hoạt động hoặc các dạng khác.

Một trong những nguyên tắc của Luật: Bảo vệ BMNN là trách nhiệm của mọi cơ quan, tổ chức, cá nhân. Phạm vi BMNN gồm thông tin thuộc 15 lĩnh vực và được phân loại thành 03 độ mật, bao gồm: độ Tuyệt mật; tối mật và độ mật. Luật cũng quy định thời hạn bảo vệ tương ứng với từng loại. Luật bảo vệ BMNN quy định 09 hành vi bị cấm trong bảo vệ BMNN, trong đó có hành vi làm lộ, chiếm đoạt, mua, bán BMNN; sử dụng thiết bị có tính năng thu, phát tín hiệu, ghi âm, ghi hình trong hội thảo, cuộc họp có nội dung BMNN dưới mọi hình thức khi chưa được người có thẩm quyền cho phép...

Luật bảo vệ BMNN có hiệu lực từ ngày **01/07/2020**.

Để biết thêm thông tin chi tiết, vui lòng truy cập link:

<https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Bo-may-hanh-chinh-h/Luat-Bao-ve-bi-mat-nha-nuoc-2018-337064.aspx>

Quyết định số 06/QĐ-TTg ngày 03 tháng 01 năm 2019 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Quy định tiêu chuẩn, trình tự đánh giá và công nhận xã, phường, thị trấn phù hợp với trẻ em

Theo đó, văn bản quy định rõ 13 tiêu chí đánh giá xã, phường, thị trấn phù hợp với trẻ em với cách tính và thang điểm đối với từng tiêu chí cụ thể. Gồm các tiêu chí như: nguồn lực thực hiện quyền trẻ em; trẻ em được khai sinh đúng quy định; trẻ bị xâm hại, vi phạm pháp luật, nghiện ma túy; bị tai nạn, thương tích; có hoàn cảnh đặc biệt cần được trợ giúp; trẻ được khám sức khỏe định kỳ, được đến trường, lớp mầm non; được thực hiện quyền tham gia của trẻ em; hoạt động vui chơi, giải trí, văn hóa, thể dục, thể thao dành cho trẻ em... Cách tính điểm căn cứ vào tỷ lệ, tỷ suất việc thực hiện, bảo vệ quyền trẻ em theo từng lĩnh vực tại địa bàn cấp xã (ví dụ: tỷ lệ trẻ em được đăng ký khai sinh đúng

quy định, được trợ giúp, được khám sức khỏe định kỳ, tỷ suất trẻ em bị xâm hại, trẻ em vi phạm pháp luật, nghiện ma túy...).

Quyết định số 06/QĐ-TTg có hiệu lực kể từ **ngày 03 tháng 01 năm 2019**.

Để biết thêm thông tin chi tiết, vui lòng truy cập link:

<https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Bo-may-hanh-chinh-h/Quyết-dinh-06-QĐ-TTg-2019-trinh-tu-danh-gia-va-cong-nhan-xa-phuong-thi-tran-phu-hop-voi-tre-em-404124.aspx>

Thông tư 36/2018/TT-BLĐTBXH ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ Lao động Thương binh và Xã hội về việc hướng dẫn thực hiện lấy ý kiến của trẻ em trong quá trình xây dựng chương trình, chính sách, văn bản quy phạm pháp luật, quyết định, quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội về trẻ em hoặc liên quan đến trẻ em

Theo đó, văn bản đưa ra các nguyên tắc như: Việc lấy ý kiến của trẻ em trên cơ sở sự tham gia tự nguyện của trẻ em. Trẻ em có quyền được cung cấp đầy đủ thông tin; nội dung, hình thức lấy ý kiến phải phù hợp với độ tuổi, giới tính, dân tộc, hoàn cảnh, mức độ trưởng thành và sự phát triển của trẻ em; tạo môi trường an toàn, thân thiện, bình đẳng, không phân biệt đối xử, không trù dập, kỳ thị khi bày tỏ hoặc không bày tỏ ý kiến, được bảo đảm bí mật đời sống riêng tư, bí mật cá nhân tham gia lấy ý kiến...

Việc lấy ý kiến trẻ em có thể được thực hiện với cả hình thức gián tiếp và trực tiếp. Ý kiến, nguyện vọng của trẻ em, ý kiến của các tổ chức đại diện trẻ em, của Hội Bảo vệ quyền trẻ em Việt Nam, vv phải được cơ quan chủ trì soạn thảo văn bản tôn trọng, lắng nghe, tiếp thu, phản hồi đầy đủ, kịp thời, khách quan, trung thực và sử dụng đúng mục đích.

Thông tư 36/2018/TT-BLĐTBXH có hiệu lực từ ngày **15/02/2019**.

Để biết thêm thông tin chi tiết, vui lòng truy cập link: <https://thuvienphapluat.vn/van-ban/Van-hoa-Xa-hoi-Thong-tu-36-2018-TT-BLĐTBXH-huong-dan-lay-y-kien-cu-a-tre-em-trong-xay-dung-chinh-sach-ve-tre-em-403819.aspx>

Trong không khí đầm ấm của đêm 30 Tết, vợ con anh Luật đang ngồi quây quần bên nồi bánh chưng xanh tỏa khói nghi ngút, chờ anh về sum họp với gia đình. Chừng hai, ba năm nay, năm nào anh cũng mãi miết đi làm ăn đến cận giao thừa mới trở về nhà. Chợt thấy có bóng người bước tới gần nhà, hai mẹ con định ninh là anh Luật, liền hồ hởi chạy ra đón thì hóa ra đó lại là bác trưởng thôn đi cùng một chiến sĩ công an trẻ tuổi. Anh công an cất lời: *"Xin hỏi, chị có phải là vợ của anh Hoàng Văn Luật không? Nhận được lệnh, tôi đến đây để thông báo cho gia đình biết anh Luật hiện đang bị tạm giữ để điều tra về hành vi buôn bán pháo nổ"*. Nghe xong, vợ anh Luật lặng người đi, cả bầu trời như đang đổ sụp xuống, còn cậu con trai thì ngơ ngác chưa hiểu chuyện gì đang xảy ra. Vậy là tết năm nay, căn nhà mới này sẽ càng trở nên thật lạnh lẽo khi thiếu vắng trụ cột của gia đình.

Câu chuyện của anh Luật cũng khá thương cảm. Trong một lần đi phụ xây trên thành phố nhiều năm về trước, một vụ tai nạn lao động nghiêm trọng đã cướp đi một cánh tay của anh. Trở về quê nhà với vợ và đứa con trai nhỏ mới sinh, anh xoay sở đủ mọi nghề, chỉ mong kiếm được chút tiền để nuôi vợ, nuôi con sống qua ngày. Thời gian thấm thoắt trôi qua, trong khi bạn bè đồng trang lứa của anh đã xây được nhà cao cửa rộng thì gia đình anh cứ mãi lụp xụp trong căn nhà ngói dột nát, nay con trai anh lại sắp vào học lớp 1, nhà nghèo lại càng thêm thiếu thốn. Thế rồi anh Luật được vài người bạn cũ mách nước cho buôn pháo vào dịp Tết, họ nói: *"Tết năm nào cũng cần một số lượng pháo lớn chuyển đi khắp các tỉnh. Công việc nhẹ nhàng, chỉ cần buôn một chuyến cận tết là đủ ăn cả năm"*. Nghe lời rủ rê của đám bạn cùng với mong muốn được chứng tỏ về khả năng của bản thân với hàng xóm láng giềng, anh Luật lại càng sục sôi nuôi ý chí đổi đời cho gia đình. Hơn nữa, anh tự nhủ mình là người khuyết tật thì chắc chắn sẽ dễ dàng buôn bán trót lọt, qua mặt được các cơ quan chức năng.

Qua vài chuyến buôn *"thuận buồm xuôi gió"*, anh Luật cũng thu về một khoản tiền kha khá, không những sửa lại được căn nhà dột mà còn mua được rất nhiều đồ đạc, đặc biệt là sắm thêm cái ti vi, đồ chơi, sách vở mới cho đứa con trai. Anh tin, rồi đây gia đình nhỏ của anh sẽ có những cái Tết ấm no. Tết ngày một đến gần, anh Luật lại càng hăng say kiếm tiền. Anh nhận buôn nhiều chuyến hơn, có những ngày anh đi miết không về. Hôm nay đã là 30 Tết, anh dự định buôn nốt chuyến cuối cùng rồi trở về nhà sắm sửa, dọn dẹp đón giao thừa cùng vợ con. Nhưng quả thực người tính không bằng trời tính, chiếc xe mà anh Luật thuê người chở pháo nổ tới các địa điểm "chân rết" đã bị lực lượng cảnh sát hình sự chặn lại khi đang di chuyển trên quốc lộ. Qua kiểm tra sơ bộ, công an phát hiện chiếc xe tải này chứa tới hơn 105 cân pháo nổ các loại. Sau

khi được tin báo về chuyến buôn bất thành, anh Luật đã chủ động ra cơ quan công an để đầu thú, mong được hưởng sự khoan hồng từ nhà nước.

Ngồi trong bốn bức tường lạnh lẽo, ước vọng về một cái Tết sum vầy bên vợ con chợt tan biến ngay trước mắt anh. Vậy là tết năm nay, con anh sẽ không được gặp bố. Những giọt nước mắt hối hận muộn màng lăn xuống, anh biết rằng bản thân mình đang phải trả giá khi muốn làm giàu nhanh chóng bằng con đường vi phạm pháp luật.

Hương Thảo

1. Điểm d khoản 4 Điều 10 Nghị định 176/2013/NĐ-CP về xử phạt vi phạm hành chính an ninh, trật tự, an toàn xã hội; phòng cháy chữa cháy quy định: Phạt tiền từ 5.000.000 đồng đến 10.000.000 đồng đối với hành vi mua, bán pháo nổ.

2. Điểm b khoản 1 Điều 3 Bộ luật hình sự (BLHS) 2015 quy định về một trong những nguyên tắc xử lý tội phạm: "Mọi người phạm tội đều bình đẳng trước pháp luật, không phân biệt giới tính, dân tộc, tín ngưỡng, tôn giáo, thành phần, địa vị xã hội".

3. Điểm g khoản 2 Điều 190 BLHS sửa đổi, bổ sung 2017 quy định về tội buôn bán hàng cấm: Người nào buôn bán pháo nổ từ 40 kilôgam đến dưới 120 kilôgam thì bị phạt tiền từ 1.000.000.000 đồng đến 3.000.000.000 đồng hoặc phạt tù từ 05 năm đến 10 năm.

Ảnh minh họa

TRUNG TÂM ACDC

Địa chỉ: P905, Tòa nhà Dream Center Home, 282 Nguyễn Huy Tưởng, Thanh Xuân, Hà Nội

TƯ VẤN PHÁP LUẬT MIỄN PHÍ CHO NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Tư vấn qua điện thoại: 024 6281 1234

Tư vấn qua email: tuvan@acdc.org.vn

Tư vấn trực tuyến trên website: <http://acdc.vn> hoặc tuvanmienphi.vn

Tư vấn qua Facebook: Trung tâm ACDC

Tư vấn tại địa phương, qua thư tay, bản tin, trực tiếp tại Văn phòng Trung tâm ACDC.

Câu hỏi 1: Phạm vi công chứng hợp đồng, giao dịch có liên quan đến bất động sản

Bố tôi có một mảnh đất ở huyện Chương Mỹ, Hà Nội. Năm 2005, cả nhà tôi vào Sài Gòn sinh sống. Tháng 11/2018, bố tôi viết di chúc để lại toàn bộ mảnh đất ở quê cho tôi. Tôi muốn hỏi nếu công chứng di chúc của bố liên quan đến mảnh đất trên thì bố tôi có thể công chứng ở Thành phố Hồ Chí Minh được không hay phải ra tận Hà Nội?

Phòng Luật Trung tâm ACDC trả lời:

Căn cứ Điều 42 Luật Công chứng năm 2014 quy định về phạm vi công chứng hợp đồng, giao dịch về bất động sản như sau: "Công chứng viên của tổ chức hành, nghề công chứng chỉ được công chứng hợp đồng, giao dịch về bất động sản trong phạm vi tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương nơi tổ chức hành nghề công chứng đặt trụ sở, trừ trường hợp công chứng di chúc, văn bản từ chối nhận di sản là bất động sản và văn bản ủy quyền liên quan đến việc thực hiện các quyền đối với bất động sản".

Như vậy, về nguyên tắc thì công chứng viên của tổ chức hành nghề công chứng ở Thành phố Hồ Chí Minh chỉ được công chứng hợp đồng, giao dịch về bất động sản trong phạm vi Thành phố Hồ Chí Minh. Tuy nhiên, Luật cũng quy định những trường hợp ngoại lệ, đó là trường hợp công chứng di chúc, văn bản từ chối nhận di sản là bất động sản và văn bản ủy quyền liên quan đến việc thực hiện các quyền đối với bất động sản thì không nhất thiết phải công chứng tại tổ chức hành nghề công chứng trên địa bàn tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương nơi tổ chức hành nghề công chứng đặt trụ sở.

Đối chiếu với quy định trên, khi công chứng di chúc liên quan đến mảnh đất ở huyện Chương Mỹ, Hà Nội thì anh/chị hoàn toàn có thể làm thủ tục công chứng di chúc của bố tại Thành phố Hồ Chí Minh nơi anh/chị đang sinh sống chứ không nhất thiết phải công chứng tại Hà Nội.

Câu hỏi 2: Chính sách miễn, giảm học phí có áp dụng đối với sinh viên đại học văn bằng hai?

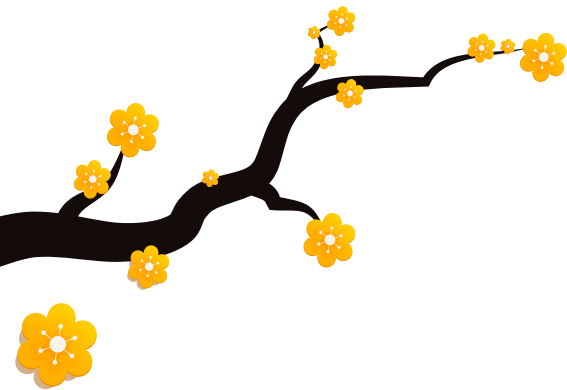
Bạn của tôi là người khuyết tật thuộc hộ nghèo, đã được miễn học phí tại khi học Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn. Em muốn hỏi sau này em học thêm văn bằng 2 ở trường đại học khác thì có được miễn học phí nữa hay không?

Phòng Luật Trung tâm ACDC trả lời:

Căn cứ khoản 8 Điều 9 Thông tư liên tịch số 09/2016/TTLT-BGDĐT-BTC-BLĐTBXH hướng dẫn một số điều của Nghị định số 86/2015/NĐ-CP của Chính phủ quy định về cơ chế thu, quản lý học phí đối với cơ sở giáo dục thuộc hệ thống giáo dục quốc dân và chính sách miễn, giảm học phí, hỗ trợ chi phí học tập từ năm học 2015 – 2016 đến năm học 2020 – 2021 quy định: "Không áp dụng chế độ ưu đãi về miễn, giảm học phí đối với học sinh, sinh viên, học viên trong trường hợp đã hưởng chế độ này tại một cơ sở giáo dục nghề nghiệp hoặc cơ sở giáo dục đại học, nay tiếp tục học thêm ở một cơ sở giáo dục nghề nghiệp và giáo dục đại học khác cùng cấp học và trình độ đào tạo".

Như vậy, đối chiếu với quy định trên đây, trường hợp bạn của anh/chị là người khuyết tật thuộc hộ nghèo, đã được miễn học phí khi học tập tại trường Đại học Khoa học xã hội và Nhân văn, nay muốn học thêm văn bằng 2 ở trường đại học khác thì không được miễn học phí.

ACDC 2018

NHỮNG SỰ KIỆN NỔI BẬT

1 TƯ VẤN PHÁP LUẬT MIỄN PHÍ CHO NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Trong năm 2018, phòng Luật Trung tâm ACDC đã tư vấn hơn 1000 lượt người khuyết tật/gia đình người khuyết tật bằng nhiều hình thức khác nhau. Các trường hợp đã tư vấn thuộc nhiều lĩnh vực

trong đó lĩnh vực bảo trợ xã hội vẫn là lĩnh vực được quan tâm nhiều nhất, sau đó là các lĩnh vực như vay vốn – kinh doanh, đất đai – nhà ở và bảo hiểm y tế. Bên cạnh đó, cũng trong năm 2018, Phòng Luật đã nghiên cứu, kiến

ngợi và góp ý cho 11 văn bản và chính sách pháp luật bao gồm: 04 văn bản Luật/dự thảo Luật; 04 văn bản dưới luật và 03 văn bản liên quan khác. Điển hình là góp ý ban đầu đối với Luật người khuyết tật 2010 (tham gia hoàn thiện báo cáo của UNICEF), dự thảo Luật giáo dục sửa đổi và Kế hoạch tổng thể ASEAN 2025 về Lồng ghép quyền của người khuyết tật.

3 MỞ RỘNG THÊM VĂN PHÒNG DỰ ÁN TẠI QUẢNG TRỊ

Tháng 12/2018, Trung tâm ACDC mở thêm văn phòng dự án tại tỉnh Quảng Trị, cụ thể:

Địa chỉ: Khu phố 9, Phường Đông Lễ, Thành phố Đông Hà, Quảng Trị

Điện thoại: 0233.3520.001

Như vậy, tính tới thời điểm hiện tại, Trung tâm ACDC có trụ sở chính tại Hà Nội và 2 văn phòng dự án tại tỉnh Thừa Thiên Huế và tỉnh Quảng Trị.

4 VINH DANH CÁC CÁ NHÂN, TỔ CHỨC CÓ ĐÓNG GÓP CHO SỰ PHÁT TRIỂN CỦA NGƯỜI KHUYẾT TẬT VIỆT NAM

Tối 30/11/2018, lần đầu tiên, Trung tâm ACDC tổ chức sự kiện đêm Gala Vinh danh các cá nhân, tổ chức có đóng góp cho sự phát triển của người khuyết tật Việt Nam. Đây cũng là giải thưởng đầu tiên tại Việt Nam vinh danh ở mảng lĩnh vực này. Đêm gala đã quy tụ hơn 100 đơn vị làm trong lĩnh vực khuyết tật, các cơ quan đoàn thể và doanh nghiệp quan tâm đến vấn đề khuyết tật tham gia. Tại đây, đã có 26 cá nhân và tổ chức đã được vinh danh vì sự cống hiến và hợp tác, hỗ trợ Trung tâm ACDC trên con đường “chia sẻ niềm tin, nâng cao vị thế” cho người khuyết tật Việt Nam.

2 RA MẮT 03 DỰ ÁN MỚI HỖ TRỢ NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Song song với các dự án đã được thực hiện trước đó, Trung tâm ACDC triển khai thêm 3 dự án mới hỗ trợ cho người khuyết tật Việt Nam bao gồm: *Tăng cường cơ hội và nâng cao vị thế cho người khuyết tật* (thực hiện tại tỉnh Thừa Thiên Huế, Quảng Trị và Quảng Nam); *Tăng cường sự hòa nhập cộng đồng cho người khuyết tật "Chúng tôi có thể!"* (thực hiện tại Cao Bằng và Bắc Kạn) và *Nâng cao năng lực cho Phụ nữ và Trẻ em gái khuyết tật* (thực hiện tại Ba Vì, Hà Nội và Thanh Khê, Đà Nẵng).

Các dự án đều tập trung vào việc phát triển năng lực của cá nhân/tổ chức người

khuyết tật; thúc đẩy việc thực thi/hoàn thiện các chính sách liên quan đến người khuyết tật; thay đổi nhận thức của cộng đồng liên quan đến người khuyết tật, đặc biệt nhóm phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật.

5 TÀI LIỆU HÓA VỀ NGƯỜI KHUYẾT TẬT

Trong năm 2018, đã có 5 nghiên cứu, báo cáo và 3 cuốn tài liệu liên quan đến lĩnh vực người khuyết tật được Trung tâm ACDC phát hành hoặc hỗ trợ kỹ thuật, kinh phí thực hiện. Các nội dung chủ yếu xoay quanh các vấn đề điều chỉnh Bộ luật lao động, đánh giá thực trạng tiếp cận đường sắt đối với người khuyết tật, thực trạng người khuyết tật, bạo lực tình dục đối với phụ nữ và trẻ em gái khuyết tật tại một số tỉnh, thành Việt Nam...

XUÂN VỀ

Chào Xuân

Trần Nhung

Chắc mọi người chưa đến đâu, cậu ngồi đây đợi tớ nhé, tớ tranh thủ chạy qua siêu thị mua ít đồ.

Chẳng kịp nghe Nguyên đáp lời, Phương vừa nói vừa chạy biến đi.

Dù cách nhà có vài bước chân nhưng chắc phải hơn 10 năm rồi, Nguyên mới quay lại ngôi trường tiểu học này. Hôm nay nếu như không phải bạn thân nài nỉ đi họp lớp thì chắc cả đời này Nguyên cũng không muốn quay lại đây. Câu chuyện 10 năm trước luôn ám ảnh cũng là lý do khiến cô chọn đi du học, chọn xa gia đình hơn là ở lại đây chịu sự sợ hãi và sầu muộn.

7 tuổi, một trận ốm kéo dài đã lấy đi của cô đôi mắt. Từ khi ấy, Nguyên nhận nhiều hơn những lời trêu ghẹo từ bạn bè xung quanh.

"Ê, Nguyên mù, ra bảo", "Nó không biết chơi gì đâu, đừng chơi với đứa mù này", "Mẹ tao bảo đừng chơi với nó, sẽ bị lây mù đấy", "Đừng động vào nó, không nó ngã ra rồi lại bắt đền mày đấy"...

Ngay đến cả bố mẹ, cô giáo cũng coi đây chỉ là trò đùa con trẻ mà chẳng muốn can thiệp vào. Người ta nói trẻ con ngây thơ, không biết gì nhưng chính cái không biết gì ấy lại khiến trẻ con trở nên tàn nhẫn hơn hết thảy. Trong dòng suy nghĩ miên man mà kỷ niệm mang lại, cảm giác phẫn nộ và bị thương ứa về trong Nguyên.

- Leng keng, leng keng...Bịch

Một vật tròn lăn đến dưới chân Nguyên đưa cô về thực tại. Cô vươn tay ra nhặt lên, thì ra là một quả bóng có lục lạc bên trong.

- Sao lại có bóng ở đây nhỉ? - Nguyên ngạc nhiên hỏi.

- Bóng của con đấy cô ạ - Một cậu bé chậm rãi đi về phía cô. Bàn tay cậu lần sờ tìm trái bóng khẽ chạm vào tay cô. Thì ra là một cậu bé khiếm thị. Sự đồng cảm làm

Nguyên tự nhiên thấy nhẹ nhõm, dịu dàng hẳn đi.

- Mẹ con đang đi siêu thị bên kia đường, để con lại đây tập đá bóng. Cuối tuần cậu lạc bộ có trận bóng khai xuân nên con tranh thủ tập thêm.

- Con biết đá bóng á? Mà có cả giải đấu? Nguyên buột miệng hỏi, không dấu nổi sự bất ngờ. Khi đi du học cô cũng biết đến những giải bóng đá cho người khiếm thị nhưng hồi ở đây cô chưa từng bao giờ nghe nói cả.

- Con chỉ không nhìn thấy thôi chứ tay chân còn khỏe lắm. Giải có từ lâu lắc rồi, cô chẳng cập nhật thông tin nhanh nhạy gì cả.

Cậu bé vừa cười vừa trêu Nguyên.

Có từ lâu rồi? Sao cô không biết nhỉ? Nhưng cũng đúng thôi, hồi ấy suốt ngày cô chỉ biết học thật giỏi để có thể xin học bổng du học, thoát khỏi nơi này, đâu có để ý đến mấy hoạt động bên ngoài cơ chứ.

- Trước cô học ở đây đấy nhưng rồi lại chuyển về trường Nguyễn Đình Chiểu. Con cũng học ở Nguyễn Đình Chiểu á?

- Không ạ, con học ở đây nhưng cũng hay đi đá bóng với các bạn bên câu lạc bộ Nguyễn Đình Chiểu. Mẹ con muốn con sang Nguyễn Đình Chiểu học vì sợ con bị các bạn bắt nạt nhưng con thích học ở đây hơn vì có nhiều bạn thân. Các bạn lúc nào cũng giúp con học, chơi cùng con nữa.

Một cậu bé khác chạy tới, 2 đứa trẻ ôm chầm lấy nhau, vừa chuyển bóng vừa cười nói ầm ĩ.

Không thể ngờ rằng cùng là người khiếm thị, cùng một nơi, đối với cô ngôi trường này chỉ toàn những hồi ức đáng sợ còn với cậu bé lại chứa đựng bao điều tuyệt vời. Lòng cô xen lẫn ngạc nhiên, vui mừng cho sự đổi thay kì diệu ở đây. Sẽ không còn những giờ học trong lo lắng vì những lời chọc ghẹo ác ý, những bước đi lẫm lẫm, e dè sau giờ tan học, và sẽ nhiều thêm những người, những nơi mà trẻ khuyết tật có thể tin tưởng, gửi gắm tuổi thơ.

Cô khe khẽ mỉm cười. Quá khứ đã qua hãy để nó qua đi, sống với hiện tại và hy vọng vào tương lai là đã quá đủ rồi.

Nắng xuân vàng trên khoảng sân trường, gió nhẹ khẽ lùa qua mái tóc, chưa bao giờ Nguyên thấy lòng mình nhẹ nhàng đến vậy. Quả bóng lăn dài leng keng như tiếng xuân rộn rã đang về.

KHÁM PHÁ PHONG TỤC CỦA CÁC NƯỚC TRÊN THẾ GIỚI

Chào Xuân

Nguyệt Hà (tổng hợp)

Hàng năm, có tới 1/6 dân số thế giới cùng tổ chức Tết âm lịch - sự kiện truyền thống đặc biệt để tôn vinh tình thân gia đình, tưởng nhớ tổ tiên, chào đón năm mới...

Ở Việt Nam, lễ mừng năm mới tính theo lịch âm được gọi là Tết Nguyên Đán, trong khi tại Hàn Quốc dịp này lại mang tên Seollal. Trung Quốc gọi đó là Xuân Tiết (Cun Jie), trong khi người Mông Cổ đặt tên cho Tết âm lịch là Tsagaan Sar. Mặc dù có cái tên khác nhau nhưng sự kiện này đều được tổ chức cùng ngày ở các quốc gia, dựa trên lịch âm tính theo chu kỳ của tuần trăng. Tết Nguyên đán không chỉ đánh dấu khởi đầu một năm mới theo lịch âm mà còn là sự chuyển giao từ đông sang xuân khi người nông dân bắt đầu mùa vụ trồng trọt mới. Mặc dù có nhiều tương đồng giữa các quốc gia mừng năm mới theo lịch âm nhưng mỗi nơi vẫn mang truyền thống, phong tục đặc trưng.

Trung Quốc

Tết cổ truyền ở Trung Quốc là những ngày lễ quan trọng nhất trong năm. Bắt đầu từ 8/12 âm lịch mọi người dân Trung Hoa trên khắp thế giới kéo nhau về quê ăn Tết để được đoàn tụ với gia đình.

Việc trao phong bao lì xì màu đỏ rất phổ biến vào dịp Tết ở Trung Quốc. Hầu hết trẻ em đang đi học đều được nhận lì xì. Những ai đã đi làm thường không được nhận tiền mừng tuổi, ngay cả khi chưa kết hôn. Trên thực tế, những người độc thân đã đi làm đều trao bao lì xì màu đỏ cho những người bé hơn mình.

Vào đêm Giao thừa, mọi người thường đốt pháo hoa. Việc đốt pháo hoa được cho là giúp đẩy lùi những linh hồn xấu xa và đem lại may mắn.

Cắt giấy cũng là một trong những việc làm được ưa chuộng trong năm mới. Mọi người thường cắt các chữ như giàu sang, thịnh vượng trên giấy đỏ. Người Trung Quốc tin rằng việc dán giấy cắt màu đỏ trên cửa sẽ đem lại may mắn và hạnh phúc cho cả gia đình.

Thực đơn ngày Tết của người Trung Quốc đa phần là các loại bánh. Trong đó đáng chú ý có bánh tổ (Nian Gao) được làm từ gạo nếp loại tốt, cùng với đường và một chút gừng tươi. Theo tiếng Trung, "Gao" là bánh, "Nian" là chất dính, nghĩa là bánh nếp, bánh dính, mọi người dùng món bánh này với mong ước các thành viên trong gia đình lúc nào cũng luôn kết dính, gắn bó với nhau bền vững. Một điều thú vị là phiên âm Nian Gao còn mang ý nghĩa chỉ sự thịnh vượng, tiến bộ, luôn đi lên. Đó cũng chính là mong ước của mọi người trong năm mới. Trong số các loại bánh ngọt truyền thống của Trung Quốc, Nian Gao có lẽ là loại lớn nhất, đặc biệt phổ biến trong dịp năm mới. Chiếc bánh này không thể thiếu trong mâm cỗ truyền thống của người Trung Quốc. Bánh Nian Gao cũng là món quà tặng phổ biến trong dịp năm mới.

Hàn Quốc

Người Hàn Quốc chào đón cả Tết Âm và Tết Dương, nhưng năm mới theo âm lịch - được gọi là Sol ở Hàn Quốc, dường như khá im lặng so với các nước khác ở châu Á. Không có lửa, không trang trí đầu rồng hay tổ chức sự kiện lớn, người Hàn Quốc thường chào đón năm mới trong không gian gia đình, họ chỉ cúng tổ tiên và ăn các món ăn ngon.

Vào ngày 30 Tết, các gia đình Hàn Quốc sẽ dọn vệ sinh nhà cửa sạch sẽ và tắm bằng nước nóng để tẩy trần trước giao thừa. Sau đó, họ mặc trang phục truyền thống hoặc những bộ quần áo đẹp nhất để cử hành nghi lễ thờ cúng tổ tiên.

Mâm cơm truyền thống ngày tết Sol ở Hàn quốc thường gồm bánh bao, súp dduk good hoặc mandu guk, xôi, mì, trái cây tươi với sự có mặt của đông đủ các thành viên. Món dduk good và mandu guk là hai loại bánh. Người dân mặc các trang phục truyền thống, tặng tiền

cho trẻ nhỏ và lũ trẻ phải cúi đầu thấp để bày tỏ lòng cảm ơn.

Triều Tiên

Tết Nguyên đán là một ngày lễ Tết quan trọng của đất nước Triều Tiên. Tết của người Triều Tiên kéo dài hàng tuần với nhiều phong tục truyền thống đặc sắc như dán hình động vật lên cửa để cầu may, mời thầy pháp saman đến cúng tế và xem bói, bệnh người rơm rôi vút ở ngã tư đường để tống khứ mà quỷ, đốt tóc xua đuổi bệnh dịch và tổ chức đón trăng mọc.

Vào đêm 30 tết, các gia đình Triều Tiên sẽ quét dọn trong nhà ngoài hiên, treo câu đối, tranh Tết và làm cơm cúng lên tổ tiên giống với hầu hết các quốc gia khác.

Món ăn không thể thiếu trong dịp Tết của người Triều Tiên đó là món "cơm thuốc". Người Triều Tiên quan niệm, ăn loại cơm này vào đầu năm mới thì cả năm sẽ được sống sung túc và ngọt ngào.

Singapore

Tết cổ truyền của người Singapore diễn ra cùng thời điểm với Tết của người Việt Nam với 3 sự kiện chính là Lễ hội đón năm mới tại khu phố người Hoa, Lễ diễu hành Chingay và lễ hội River Hongbao.

Nhà cửa sẽ được dọn dẹp sạch sẽ, người dân sẽ được mua quần áo mới và mọi thứ sẽ được chuẩn bị cho Tết Nguyên đán. Giống như Trung Quốc, người dân Singapore sẽ ăn những thực phẩm cổ ý nghĩa may mắn.

Trong suốt 15 ngày từ đêm Giao thừa cho đến hết ngày 15 tháng Giêng, các hoạt động vui xuân diễn ra trên khắp đất nước. Đây là dịp để người ta đi thăm họ hàng, bạn bè và đãi tiệc nhau.

Philippines

Vào đêm giao thừa, cửa ra vào và cửa sổ của gia đình Philippines luôn được mở, đèn sẽ được bật sáng, với niềm tin niềm vui và tài lộc sẽ về với gia đình.

Khi chuông đồng hồ báo hiệu năm mới đã sang, người dân khắp cả nước sẽ đồng loạt xướng lên những âm thanh rộn rã, đó có thể là tiếng pháp, tiếng chuông nhà thờ, thậm chí là tiếng còi xe hay tiếng gõ chảo, bởi người Philippines tin rằng những âm thanh rộn ràng đầu năm sẽ xua đi cái xấu, mang đến phúc tài cho cả một năm phía trước.

Sau đó, cả nhà sẽ ngồi quây quần quanh mâm cỗ đón giao thừa và cùng thưởng thức những món ăn ngon với mong muốn một năm sung túc. Mười hai loại trái cây sẽ

được đặt lên bàn tượng trưng cho mười hai tháng của sự giàu có, đủ đầy.

Mông Cổ

Ở Mông Cổ, 2 dịp lễ quan trọng được chờ đợi nhất là Tết tháng trắng (người dân địa phương gọi là Tsagaan Sar) vào tháng giêng và tết Naadam vào tháng 7. Trong đó, tết Tsagaan Sar được tổ chức cùng ngày với tết Nguyên đán của người Việt Nam.

Trước tết, người Mông Cổ sẽ dọn dẹp nhà cửa, chuồng trại, tắm rửa, mặc quần áo mới để đón một năm mới sắp đến. Vào thời khắc Giao thừa thiêng liêng, người dân sẽ thực hiện tục uống trà. Trước tiên, họ pha trà rót ra 1 chén đầu tiên, đem ra trước sân nhà vẩy khắp 4 hướng. Chén trà thứ 2 dành mời chủ nhà, sau đó lần lượt mời các thành viên khác trong gia đình.

Trong 3 ngày Tết, người Mông Cổ sẽ chỉ mặc trang phục dân tộc. Mọi người thường tụ họp tại nhà của người già nhất trong vùng.

Món ăn truyền thống trong Tết Tsagaan Sar là các sản phẩm làm từ sữa cừu, bánh buuz (giống như bánh bao), thịt cừu, thịt bò, sữa dê, cơm ăn cùng với sữa đông; hay cơm ăn chung với nho khô, thịt cừu nướng, thịt ngựa, bánh buuz, sữa ngựa lên men hoặc rượu vodka trộn sữa.

Indonesia

Dù Tết không phải là một lễ hội tôn giáo song người Indonesia gốc Trung Quốc vẫn đón mừng Tết đến tại chùa, nhà thờ và đền, dựa vào tín ngưỡng.

Đừng ngạc nhiên nếu ai chào mừng bạn bằng câu "Selamat Hari Raya" vào dịp Tết âm lịch. Câu chúc mừng này có nghĩa là chúc một lễ hội vui vẻ và nó được dùng trong tất cả những dịp lễ hội lớn.

Vào dịp Tết âm lịch, món Lontong Imlek rất phổ biến. Bánh lontong (bánh gạo) thường được ăn cùng với thịt gà nấu với nước dừa, rau nấu với nước dừa, trứng luộc... Tại hầu hết các thành phố lớn như Jakarta, Surabaya, Solo và Semarang đều có Chinatowns, nơi các hoạt động đón Tết diễn ra sôi động nhất, nhiều hàng hóa được bán trên đường phố vào những ngày trước Tết và các màn múa rồng, múa sư tử thường diễn ra vào dịp lễ hội này.

MÙA XUÂN NHỎ XINH

Một mùa Xuân nhỏ xinh,
Ru mình trong tán lá.
Khẽ rung rinh gió nhẹ,
Hé nở nụ hoa cười.

Ơi mùa Xuân đẹp tươi,
Không gian bừng sắc thắm,
Bầu trời cao xanh thắm,
Đệt tia nắng óng vàng.

Nàng bướm bay băng khuâng,
Vờn quanh vườn hoa nhỏ
Đôi cánh nàng rực rỡ
Bên sương mai tan dần.

Bác thợ ong chuyên cần
Chăm đi tìm mật ngọt.
Chim hót vang thánh thót
Đón chào mùa Xuân sang.

Lá hoa vẫn mơ màng
He hé mình tỉnh giấc.
Không gian bừng muôn sắc.
Dịu dàng ôi mùa Xuân !

Viên Nguyệt Ái

NGUYỄN TIÊU

Rằm tháng giêng ừ thì ngày thơ
Xuân đến, xuân đi có đợi chờ
Ánh trăng dịu dàng bên hiên cửa
Thi sĩ bây giờ còn mộng mơ?

Cơm, áo, gạo, tiền chốn phồn hoa
Thú vui hoa lệ ánh đèn lò
Mấy ai còn yêu vãn thơ ấy
Tiếng lòng thi sĩ rẻ như cho.

Nguyễn Tiêu mỗi năm một lần đến
Cũng như xuân đến hẹn lại về
Lữ khách đi qua, tâm có ở
Trái tim đồng điệu chút si mê?

-NCM-

EM SAY ANH

Người ta say mùa tuổi trẻ
Ngà ngà vấp phải trời xuân
Còn em say chàng... lặng lẽ
Yêu! Yêu! Gọi lên "Tình quân"

Gió vuốt ve từng nhịp thở
Em liều trộm nhớ... tơ vương
Đừng! Đừng xa em... Hãy ở!
Ta cùng chạm đáy yêu thương!

Sao Hôm sao Mai là một
Cớ gì cứ gọi thành hai?
Anh - Em khi nào sẽ một?
Cớ gì tách mãi làm hai?

Ngỡ rằng càn khôn vừa đổ
Giật mình tím đập rõ nhanh
Hình như Sóng thần ập vỗ?
Xô em dạt phía lòng anh

Em say... hay là em tỉnh?
Đưa cầu chỉ mỗi chàng yêu
Khỏi người nam nhân bản lĩnh
Mình anh... em thấy đã nhiều!

Làm ngơ bao chàng ngỏ ý
Mất em đắm tận cùng anh
Ngàn xuân mơ Người tri kỷ
Đá vàng giữa độ duyên xanh

Này đây! Men tình đã ủ
Mời anh uống chén mật cay
Hương nồng bay ra vũ trụ
Còn anh ở mãi hồn say!

Viên Nguyệt Ái

THƠ XUÂN

Trung tâm Hành động vì sự phát triển cộng đồng (Trung tâm ACDC) là một tổ chức của và vì Người khuyết tật Việt Nam làm việc trong lĩnh vực hỗ trợ người khuyết tật và những nhóm người yếu thế khác trong cộng đồng.

Chúng tôi với một đội ngũ nhân sự trẻ, giàu nhiệt huyết và kinh nghiệm đang tìm kiếm những giải pháp khả thi nhằm xây dựng một xã hội không vật cản và vì quyền của người khuyết tật với tôn chỉ mục đích “Chia sẻ niềm tin và nâng cao vị thế” cho cộng đồng người khuyết tật Việt Nam.

Ban biên soạn:

Nguyễn Thị Lan Anh
Đàm Việt Hà
Trần Thị Minh
Nguyễn Thị Ánh Ngọc
Phan Ngọc Việt

Hàng tháng, Trung tâm ACDC cho ra mắt Bản tin nội bộ Chính sách & Cuộc sống để phục vụ hữu ích hơn cho nhu cầu cập nhật tin tức của người khuyết tật Việt Nam và những tổ chức, cá nhân làm việc trong lĩnh vực người khuyết tật tại Việt Nam. Chúng tôi luôn hy vọng sẽ có những góp ý và cộng tác của các độc giả để bản tin ngày càng phong phú, đa dạng và thiết thực hơn. Bản tin sẽ được chuyển đến email của các Hội/Nhóm người khuyết tật trên toàn quốc, trên trang Fanpage và trang website chính thức của Trung tâm ACDC. Khi sao chép nội dung, cần liên lạc với Ban biên tập và ghi rõ nguồn.

Liên hệ với Ban biên tập bản tin của Trung tâm ACDC:

Điện thoại: 024 6675 3946 Email: minhtran@acdc.org.vn.

Địa chỉ: Phòng 905, Tòa nhà Dream Center Home, 282 Nguyễn Huy Tưởng, Thanh Xuân, Hà Nội.

USAID
TỪ NHÂN DÂN MỸ

MoveAbility
Disability Rehabilitation Inclusion

